

Heroiini

Mitä se on?

Heroiini on puolisynteettinen johdos morfiinista, jota saadaan oopiumiunikosta. Heroiini kuuluu opioideihin. Heroiinia käytetään polttamalla, nuuskaamalla tai suonensisäisesti pistämällä. Useimmiten käyttö on suonensisäistä. Heroiinin puhtaus vaihtelee suuresti ajan ja kauppamaan mukaan.

Heroiini on luokiteltu Suomessa erittäin vaaralliseksi huumausaineeksi. Sen käyttö, osto, myynti ja hallussapito on kiellettyä. Heroiinia liikkuu Suomen huumausainemarkkinoilla hyvin vähän: buprenorfiini ja muut lääkeopioidit ovat korvanneet sen lähes täysin. Euroopanlaajuisesti heroiini on kuitenkin selvästi eniten väärinkäytetty opioidi. Sen on arvioitu olevan kaikkein haitallisoin päihde, jos haittoja tarkastellaan käyttäjän itsensä kannalta.

Miten se vaikuttaa?

Heroiini vaikuttaa keskushermostossa lamauttavasti. Se on hyvin rasvaliukoista, minkä vuoksi se etenee elimistössä nopeasti. Suonensisäisesti käytettynä heroiinin vaikutus alkaa muutamassa minuutissa ja kestää 3-5 tuntia.

Heroiinin vaikutukset riippuvat annoksen koosta, käyttäjän toleranssista ja käyttötavasta. Muiden opioidien tavoin heroiini poistaa kipua. Se saa yleensä myös aikaan euforisia hyvän olon tunteita. Fyysisen kivun lisäksi heroiini, kuten muutkin opioidit, lievittää emotionaalista kärsimystä. Osa käyttäjistä lievittää heroiinin avulla vaikeiden elämäntilanteiden ja traumaattisten kokemusten aikaansaamaa ahdistusta. Heroiinista riippuvaisilla käyttäjillä vieroitusoireiden välttäminen voi olla ensisijainen syy, minkä vuoksi päihdettä käytetään.

Heroiinin epämiellyttäviin vaikutuksiin voi kuulua ummetusta, pahoinvointia, oksentelua, huimausta ja ihon kutinaa. Heroiini myös heikentää muistia ja keskittymiskykyä. Vaikutuksen loputtua ahdistuksen ja masennuksen tunteet ovat tavallisia.

Käytön riskit?

Heroiiniin liittyy riski hengenvaarallisesta yliannostuksesta. Aine lamaa keskushermoston toimintaa ja voi suurilla annoksilla johtaa hapenpuutteeseen. Heroiiniin liittyvät kuolemat ovat pääosin yliannostuskuolemia. Euroopassa heroiini on liittynyt valtaosaan huumekuolemista.

Heroiinin käyttäjillä on selvästi muuta väestöä korkeampi kuolleisuus. Kuolleisuusriski on kohonnut myös niillä käyttäjillä, jotka eivät käytä ainetta päivittäin.

Keskeisin heroiinin ja muiden opioidien pitkäaikaishaitoista on voimakkaan riippuvuuden kehittyminen. Jo yksi opioidiannos käynnistää fyysiseen riippuvuuteen johtavan prosessin. Varsinaiset vieroitusoireet kehittyvät, jos käyttöä jatkaa useamman viikon. Heroiinin vieroitusoireet ovat voimakkaampia kuin pitkävaikutteisilla opioideilla kuten buprenorfiinilla. Niihin kuuluu tyypillisesti levottomuutta, ärtyneisyyttä, masentuneisuutta, hikoilua, kynelehtimistä, pahoinvointia, oksentelua, ripulia, suoliston kouristuksia ja voimakasta nuhaa. Riippuvaisen voi olla vaikeaa ajatella mitään muuta kuin päihdettä.

Toistuvan käytön myötä heroiinin ja muiden opioidien vaikutuksille kehittyy toleranssi eli sietokyky, minkä seurauksena annoskokoa on kasvatettava. Toleranssi kuitenkin palautuu ennalleen melko nopeasti, jos käytön lopettaa. Tätä käyttäjät eivät aina muista: heroiinin käytön aloittaminen uudelleen voi helposti johtaa hengenvaaralliseen yliannostukseen.

Heroiinin käyttö raskauden aikana voi altistaa sikiön toistuville vieroitusoireille. Tämä lisää hapenkulutusta, mikä puolestaan voi johtaa hapenpuutteeseen. Heroiinin käyttöön raskauden aikana liittyy myös keskenmenon, kohtukuoleman, kasvun hidastumisen, raskaudenaikaisten verenvuotojen ja ennenaikaisen synnytyksen riski. Lapsi kärsii syntyessään todennäköisesti vieroitusoireista, vaikkakin lievemmistä kuin esimerkiksi buprenorfiinin kohdalla. Myös kätkytkuoleman todennäköisyys on suurempi. Heroiini ei tiettävästi ole aiheuttanut sikiön epämuodostumia.

[Miten riskejä voi vähentää?](#)

Heroiinin käyttöön liittyvät riskit voi välttää vain sillä, ettei käytä päihdettä.

Jos ainetta käyttää, tulisi välttää sen yhdistämistä muihin lamaaviin päihteisiin, kuten alkoholiin tai bentsodiatsepiineihin. Lamaavat aineet tehostavat toistensa vaikutusta ja lisäävät yliannostuksen riskiä.

Jos heroiinia käyttää pistämällä, on tärkeää huolehtia siitä, että käyttää aina vain omia, puhtaita pistovälineitä ja aineiden valmistusastioita. Suonensisäiseen käyttöön liittyy riski vakavista tartuntataudeista, kuten HIV:stä ja C-hepatiitista.

[Lähteet](#)

van Amsterdam, Jan; Nutt, David; Phillips, Lawrence & van den Brink, Wim (2015): "European rating of drug harms". *Journal of Psychopharmacology*, vol. 29:6, 655–660, DOI: 10.1177/0269881115581980.

Barceloux, Donald G. (2012): "Medical Toxicology of Drug Abuse. Synthesized Chemicals and Psychoactive Plants". John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey.

Degenhardt, Louisa; Bucello, Chiara; Mathers, Bradley; Briegleb, Christina; Ali, Hammad; Hickman, Matt & McLaren, Jennifer (2011): "Mortality among regular or dependent users of heroin and other opioids: a systematic review and meta-analysis of cohort studies." *Addiction*, vol. 106:1, 32-51.

EMCDDA (2017): "[European Drug Report 2017: Trends and Developments.](#)" European Monitoring

Centre for Drugs and Drug Addiction, Lisbon.

Koob, George F.; Arends, Michael A. & Le Moal, Michel (2014): "Drugs, addiction, and the brain". Elsevier Science Publishing Co Inc, San Diego.

Hakkarainen, Pekka; Karjalainen, Karoliina; Ojajärvi, Anni & Salasuo, Mikko (2015): ["Huumausaineiden ja kuntodopingin käyttö ja niitä koskevat mielipiteet Suomessa vuonna 2014"](#). Yhteiskuntapolitiikka, vol. 80:4.

[Huumausainelaki \(373/2008\)](#). Finlex verkkosivut.

Kahila, Hanna (2012): "Huumeiden vaikutuksesta raskauteen ja vastasyntyneeseen". Teoksessa "Huume- ja lääkeriippuvuudet" (toim. Seppä, Kaija; Aalto, Mauri; Alho, Hannu & Kiiänmaa, Kalervo). Duodecim, Helsinki.

Kalso, Eija (2017a): "Opioidien vaikutukset". Teoksessa "Lääketieteellinen farmakologia ja toksikologia" (toim. Pelkonen, Olavi & Ruskoaho, Heikki). 4. painos, Duodecim, Helsinki. Painettu versio julkaistu 2014

Kiiänmaa, Kalervo (2012): "Huumeiden vaikutustapa". Teoksessa "Huume- ja lääkeriippuvuudet" (toim. Seppä, Kaija; Aalto, Mauri; Alho, Hannu & Kiiänmaa, Kalervo). Duodecim, Helsinki.

Korpi, Esa R. & Linden, Anni-Maija (2017): "Opioidit päihteinä". Teoksessa "Lääketieteellinen farmakologia ja toksikologia" (toim. Pelkonen, Olavi & Ruskoaho, Heikki). 4. painos, Duodecim, Helsinki. Painettu versio julkaistu 2014.

[Korkeimman oikeuden päätös KKO:2004:73](#). Finlex verkkosivut.

Lindsey, Wesley T.; Stewart, David & Childress, Darrell (2012): "Drug Interactions between Common Illicit Drugs and Prescription Therapies". American Journal of Drug & Alcohol Abuse, vol. 38:4, 334-343.

Lopez-Quintero, Catalina; Roth, Kimberly B.; Eaton, William W.; Wu, Li-Tzy; Cottler, Linda B.; Bruce, Martha & Anthony, James C. (2015): "Mortality among heroin users and users of other internationally regulated drugs: A 27-year follow-up of users in the Epidemiologic Catchment Area Program household samples." Drug & Alcohol Dependence, vol. 156, 104-111

Seppä, Kaija; Aalto, Mauri; Alho, Hannu & Kiiänmaa, Kalervo (2012): "Huume- ja lääkeriippuvuus Suomessa". Teoksessa "Huume- ja lääkeriippuvuudet" (toim. Seppä, Kaija; Aalto, Mauri; Alho, Hannu & Kiiänmaa, Kalervo). Duodecim, Helsinki.

Tammi, Tuukka & Pitkänen, Tuuli & Perälä, Jussi (2011): ["Stadin nistit – huono-osaisten helsinkiläisten huumeiden käyttäjien päihteet sekä niiden käyttötavat ja hankinta"](#). Yhteiskuntapolitiikka, vol. 76:1, 45– 54.

Tavitian-Exley, Isabel; Vickerman, Peter; Bastos, Francisco I. & Boily, Marie-Claude (2014): "Influence of different drugs on HIV risk in people who inject: systematic review and meta-analysis". Addiction, vol. 110, 572–584, DOI: 10.1111/add.12846

THL (2016): ["Tartuntataudit Suomessa 2015"](#). Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.

[Valtioneuvoston asetus huumausaineina pidettävistä aineista, valmisteista ja kasveista \(543/2008\).](#)

Finlex verkkosivut.

Source URL: <https://nuortenlinkki.fi/tietopiste/pikatieto/heroini>